

Motion till riksdagen 2009/10:Kr208

av LiseLotte Olsson m.fl. (v)

Fritidsgårdar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör utreda frågan om kommunernas skyldighet att bedriva fritidsgårdsverksamhet.

Motivering

På hundratals kommunala och föreningsdrivna fritidsgårdar gör ungdomar över hela Sverige ca 6,3 miljoner besök per år. Tyvärr kan vi se att verksamheten på fritidsgårdar i många kommuner har fått agera ”budgetreglerare”. I bättre ekonomiska tider satsar man på den frivilliga fritidsgårdsverksamheten medan i nedskärningstider är det just verksamhet för unga människor som riskerar att försvinna. Vi menar att det är viktigt med kontinuitet i fritidsgårdsverksamheten för att utveckla demokrati, solidaritet och omsorg i ömsesidiga och förtroendefulla relationer mellan människor. Därför gäller det att slå vakt om möjligheten att träffas och skapa möteslokaler och träffpunkter.

Ett av fritidsgårdarnas signum är den öppna verksamheten, en verksamhet som syftar till att under fria former underlätta och ge utrymme åt människors möten. Ett sätt att definiera öppen verksamhet är ”en fritidsform dit man kan gå och inom vida ramar fritt välja att möta vänner, samtala eller syssla med fritidsaktiviteter, till exempel spontanidrott och olika estetiska uttrycksformer” (Stålstierna 1998).

I den öppna verksamheten kan man välja om man vill göra något eller bara vara, och det saknas krav på att man måste prestera eller konsumera för att få delta. Verksamheten är frivillig och öppen för alla. Besökarna kommer när de själva vill. I eller i anslutning till öppen verksamhet skapas ofta tillfälliga eller mer varaktiga aktiviteter.

Sedan början av 1990-talet har fritidsgårdarna blivit färre i Sverige, en anledning är de kraftiga nedskärningar som Sveriges kommuner då gjorde. Be-

Fel! Okänt namn på

sparingar som främst drabbade de icke lagstadgade verksamheterna som t.ex. fritidsgårdsverksamhet och den öppna verksamheten.

Några andra trender är att det i allt högre grad är föreningslivet och inte kommuner som driver fritidsgårdsverksamhet. Detta sker samtidigt som verksamheten allt oftare sträckts ut för att möta allt fler åldersgrupper (Ungdomsstyrelsen 2004). Till exempel startas verksamhet för gymnasieungdomar genom musikens hus och andra föreningsdrivna verksamheter. För yngre barn har ett flertal verksamheter startats genom samordning med skola och skolbarnsomsorg. Det gör att samma summa pengar ska räcka till så många fler och att den traditionella fritidsgårdsverksamheten har fått stryka på foten.

Vi menar att det behövs en medveten strategi och satsning på fritidsgårdsverksamhet så att den öppna verksamheten och gårdarnas verksamhet får en viktig plats i kommunernas satsningar på ungdomars fritid.

Det handlar om en viss förskjutning från ett socialt perspektiv, att möta och vägleda de ungdomar som särskilt behöver det, till ett medborgarperspektiv, att ungdomar ska ingå i samhällsgemenskapen och stärkas och tillåtas driva sina egna frågor. En fungerande gårdsverksamhet bör handla om både och. Mot bakgrund av ovanstående bör regeringen utreda frågan om kommunernas skyldighet att bedriva fritidsgårdsverksamhet. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 29 september 2009

LiseLotte Olsson (v)

Torbjörn Björlund (v)

Amineh Kakabaveh (v)